

Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold – endelig vedtak

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
7/26	Eldrerådet	12.03.2026
9/26	Ungdomsråd	10.03.2026
10/26	Utvalg 1 Planutvalget	17.03.2026
9/26	Utvalg 3 Næring og kultur	17.03.2026
43/26	Kommunestyret	22.04.2026

Saken gjelder

Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet har vært ute på høring. Det har kommet inn 10 høringssvar og kommunedirektøren anbefaler at kommunedelplanen vedtas med de foreslåtte endringene.

Kommunedirektørens anbefaling

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Begrunnelse

Kommunedelplanen gjenspeiler ambisjonsnivået og hva som er realistisk å få til i planperioden. Den utdyper vedtatte mål og strategier i kommunens klima-, miljø- og energiplan. Hovedfokus er å styrke kunnskapsgrunnlaget og forvalte og ivareta naturmangfoldet i kommunen. Planen er utarbeidet i

henhold til prosessreglene i plan- og bygningsloven og gir føringer for administrative og politiske beslutninger.

Eldrerådets behandling av sak 7/2026 i møte den 12.03.2026:

Behandling

Det fremkom ingen andre forslag under behandlingen.

Kommunedirektørens anbefaling ble enstemmig tiltrådt som innstilling til kommunestyret.

Vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Begrunnelse

Kommunedelplanen gjenspeiler ambisjonsnivået og hva som er realistisk å få til i planperioden. Den utdyper vedtatte mål og strategier i kommunens klima-, miljø- og energiplan. Hovedfokus er å styrke kunnskapsgrunnlaget og forvalte og ivareta naturmangfoldet i kommunen. Planen er utarbeidet i henhold til prosessreglene i plan- og bygningsloven og gir føringer for administrative og politiske beslutninger.

Ungdomsråds behandling av sak 9/2026 i møte den 10.03.2026:

Behandling

Det fremkom ingen andre forslag under behandlingen.

Kommunedirektørens anbefaling ble enstemmig tiltrådt som innstilling til kommunestyret.

Vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Begrunnelse

Kommunedelplanen gjenspeiler ambisjonsnivået og hva som er realistisk å få til i planperioden. Den utdyper vedtatte mål og strategier i kommunens klima-, miljø- og energiplan. Hovedfokus er å styrke kunnskapsgrunnlaget og forvalte og ivareta naturmangfoldet i kommunen. Planen er utarbeidet i henhold til prosessreglene i plan- og bygningsloven og gir føringer for administrative og politiske beslutninger.

Utvalg 1 Planutvalgets behandling av sak 10/2026 i møte den 17.03.2026:

Behandling

Forslag til endringer fremmet av Hans Kristian Sveaas (H) på vegne av H og FrP:

2:

(side 8)

Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønnsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3:

(Side 11)

Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse:

Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4:

(side 12)

Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjettt og arealregnskap blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7:

Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter. Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

Kommunedirektørens anbefaling ble enstemmig tiltrådt som innstilling til kommunestyret.

Endringsforslagene fra Hans Kristian Sveaas (H) ble tiltrådt som innstilling til kommunestyret mot 4 stemmer fra Anita Hardangen (Ap), Jan Tore Baklid (Ap), Kaja Elena Veland Klunderud (SV) og Geirr Karlsen (V).

Vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

2:

(side 8)

Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønnsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3:

(Side 11)

Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse:

Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4:

(side 12)

Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetts og arealregnskap» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetts og arealregnskap som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjetts og arealregnskap blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7:

Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter. Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

Utvalg 3 Næring og kulturs behandling av sak 9/2026 i møte den 17.03.2026:

Behandling

Endringsforslag fremmet av Wenche Nordahl (Frp) på vegne av Høyre, Frp og Krf:

1: «Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold» endres til «Strategiplan for ivaretagelse av naturmangfold». Planen sendes tilbake til administrasjonen for nødvendige endringer i teksten som følge av dette forslaget og eventuelle andre forslag som blir vedtatt av kommunestyret under behandlingen.

Begrunnelse:

Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. En kommunedelplan er juridisk bindende for vedtak i medhold av plan- og bygningsloven. Dette betyr at planens bestemmelser skal følges ved behandling av enkeltsaker. Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

2: (side 8) Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3: (Side 11) Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse: Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4: (side 12) Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetten og arealregnskapet» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetten og arealregnskapet som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjetten og arealregnskapet blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5: (side 13) Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. **Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.**

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6: (side 13) Saksbehandling og prosedyrer

Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7: Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter. Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

8: Følgende endringer foreslått av kommunedirektøren tas inn i planen.

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Endringsforslag fremmet av Wenche Nordahl (Frp) ble vedtatt som innstilling til kommunestyret mot 4 stemmer fra Tom Erik Varlo (Sp), Anette Kristiansen (Ap), Bijan Gharakhani (Ap) og Siri Berglia Hovind (Ap)

Vedtak

1: «Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold» endres til «Strategiplan for ivaretagelse av naturmangfold». Planen sendes tilbake til administrasjonen for nødvendige endringer i teksten som følge av dette forslaget og eventuelle andre forslag som blir vedtatt av kommunestyret under behandlingen.

Begrunnelse:

Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. En kommunedelplan er juridisk bindende for vedtak i medhold av plan- og bygningsloven. Dette betyr at planens bestemmelser skal følges ved behandling av enkeltsaker. Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

2: (side 8) Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3: (Side 11) Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3_

Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse: Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4: (side 12) Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetten og arealregnskapet» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjetten og arealregnskapet som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjetten og arealregnskapet blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5: (side 13) Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. **Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.**

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6: (side 13) Saksbehandling og prosedyrer

Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7: Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter. Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

8: Følgende endringer foreslått av kommunedirektøren tas inn i planen.

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Kommunestyrets behandling av sak 43/2026 i møte den 22.04.2026:

Behandling

Magnus Weggesrud (Senterpartiet) fremmet følgende tilleggsforslag:

Forslag til nytt avsnitt i delkapittel om jordbrukets kulturlandskap:

Arter og genetiske variasjoner innenfor artene er et resultat av langsiktige tilpasningsprosesser til ulike livsmiljøer. For å sikre videre overlevelse av naturmangfoldet forutsetter dette at endringer i arealbruk og livsbetingelser skjer i et tempo som gir artene mulighet til å tilpasse seg. For enkelte arter og naturtyper innebærer dette behov for særlig ivaretagelse og restriksjoner på arealbruk i avgrensede områder. Samtidig er mange arter helt eller delvis avhengige av at tradisjonell bruk og aktiv skjøtsel av naturen opprettholdes.

Dette gjelder særlig arter knyttet til jordbrukets kulturlandskap, der manglende slått og beite er identifisert som en vesentlig påvirkningsfaktor. En betydelig andel av de truede artene på den norske rødlisten er negativt påvirket av gjengroing som følge av redusert eller opphørt bruk.

Aktiv, kunnskapsbasert forvaltning av kulturlandskapet, med beitebruk og bruk av beitedyr som sentrale virkemidler, er derfor avgjørende for å opprettholde biologisk mangfold i slike områder. I denne sammenhengen må forvaltningen legge til rette for at beitedyr faktisk kan benyttes og opprettholdes som økologisk ressurs. Dette innebærer at hensynet til beitebruk og aktive beitedyr må tillegges stor vekt i områder der biologisk mangfold er avhengig av tradisjonell bruk, og at forvaltningen også tar høyde for behovet for å redusere konflikter mellom rovvilt og beitedyr.

For forslaget stemte 23: Håkon Sengsvoll (Frp), Karl Gustav Aaknes (Frp), Knut Erik Skistad (Frp), Trond Bermingrud (Frp), Wenche Nordahl (Frp), Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen (H), Anniken Krekling-Sandum (H), Arne Øen (H), Eivind Molven (H), Emil Andreas Bellen Nordahl (H), Hanne Lyngaas (H), Hans Kristian Sveaas (H), Lydia Meier (H), Marianne Werp (H), Sine Frødin (H), Tonje Adelsten (H), Aasmund Grasbekk (H), Kjell Erland Grønbeck (Krf), Astrid Røren (SP), Henrik Luke Jacobsen Paulsen (SP), Inger Marie Nedberg (SP), Kim Mogen Myhre (SP), Magnus Weggesrud (SP).

Imot forslaget stemte 14: Anette Kristiansen (AP), Anita Hardangen (AP), Bijan Gharahkhani (AP), Jan Tore Baklid (AP), Lasse Haugen (AP), Siri Berglia Hovind (AP), Terje Kolbjørnsen (AP), Torunn Ruud Olsen (AP), Jan Åge Størseth (Frp), Lisa Susanne Wilberg (R), Arild Mikkelsen (SV), Kaja Hilleren (SV), Geirr Karlsen (V), Julie Vaage (V).

Dermed ble tilleggforslaget vedtatt.

Innstilling:

Utvalg 3 Næring og kultur 17.03.2026

1:

«Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold» endres til «Strategiplan for ivaretagelse av naturmangfold». Planen sendes tilbake til administrasjonen for nødvendige endringer i teksten som følge av dette forslaget og eventuelle andre forslag som blir vedtatt av kommunestyret under behandlingen.

Begrunnelse:

Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. Planen fremstilles som en tematisk kommunedelplan uten juridisk bindende virkning, men med et ambisjonsnivå som kan få betydelige implikasjoner for arealbruk og utvikling. En kommunedelplan er juridisk bindende for vedtak i medhold av plan- og bygningsloven. Dette betyr at planens bestemmelser skal følges ved behandling av enkeltsaker. Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale

beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

Statsforvalter er lovpålagt å påse at kommunen følger egne kommunedelplaner. Endring fra kommunedelplan til strategiplan sikrer den kommunale beslutningsmyndighet i forhold til statlige og overordnede myndigheter, samtidig som intensjonen om å ivareta naturverdier beholdes gjennom en balansert arealpolitikk forankret i lokaldemokratiet.

2: (side 8)

Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønnsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3: (Side 11)

Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse: Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4: (side 12)

Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjettt og arealregnskap blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5: (side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6: (side 13)

Saksbehandling og prosedyrer

Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7: Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter. Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

8: Følgende endringer foreslått av kommunedirektøren tas inn i planen.

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Imot forslaget stemte 37: Anette Kristiansen (AP), Anita Hardangen (AP), Bijan Gharahkhani (AP), Jan Tore Baklid (AP), Lasse Haugen (AP), Siri Berglia Hovind (AP), Terje Kolbjørnsen (AP), Torunn Ruud Olsen (AP), Håkon Sengsvoll (Frp), Jan Åge Størseth (Frp), Karl Gustav Aaknes (Frp), Knut Erik Skistad (Frp), Trond Bermingrud (Frp), Wenche Nordahl (Frp), Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen (H), Anniken Krekling-Sandum (H), Arne Øen (H), Eivind Mølven (H), Emil Andreas Bellen Nordahl (H), Hanne Lyngaas (H), Hans Kristian Sveaas (H), Lydia Meier (H), Marianne Werp (H), Sine Frødin (H), Tonje Adelsten (H), Aasmund Grasbekk (H), Kjell Erland Grønbeck (Krf), Lisa Susanne Wilberg (R), Astrid Røren (SP), Henrik Luke Jacobsen Paulsen (SP), Inger Marie Nedberg (SP), Kim Mogen Myhre (SP), Magnus Weggesrud (SP), Arild Mikkelsen (SV), Kaja Hilleren (SV), Geirr Karlsen (V), Julie Vaage (V).

Dermed ble innstillingen fra utvalg 3 Næring og kultur ikke vedtatt.

1)

Innstilling:

Utvalg 1 Planutvalgets behandling av sak 10/2026 i møte den 17.03.2026:

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

2:

(side 8)

Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3:

(Side 11)

Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse:

Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4:

(side 12)

Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap» til «Kommunen skal utarbeide arealbudsjettt og arealregnskap som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudsjettt og arealregnskap blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7:

Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter.

Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

Dette ble satt opp mot:

2)

Innstilling:

Kommunedirektørens anbefaling:

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Begrunnelse

Kommunedelplanen gjenspeiler ambisjonsnivået og hva som er realistisk å få til i planperioden. Den utdyper vedtatte mål og strategier i kommunens klima-, miljø- og energiplan. Hovedfokus er å styrke kunnskapsgrunnlaget og forvalte og ivareta naturmangfoldet i kommunen. Planen er utarbeidet i henhold til prosessreglene i plan- og bygningsloven og gir føringer for administrative og politiske beslutninger.

For forslag 1 stemte 21: Håkon Sengsvoll (Frp), Jan Åge Størseth (Frp), Karl Gustav Aaknes (Frp), Knut Erik Skistad (Frp), Trond Bermingrud (Frp), Wenche Nordahl (Frp), Adrian Wilhelm Kjølø Tollefsen (H), Anniken Krekling-Sandum (H), Arne Øen (H), Eivind Molven (H), Emil Andreas Bellen Nordahl (H), Hanne Lyngaas (H), Hans Kristian Sveaas (H), Lydia Meier (H), Marianne Werp (H), Sine Frødin (H), Tonje Adelsten (H), Aasmund Grasbekk (H), Kjell Erland Grønbeck (Krf), Inger Marie Nedberg (SP), Magnus Weggesrud (SP).

For forslag 2 stemte 16: Anette Kristiansen (AP), Anita Hardangen (AP), Bijan Gharahkhani (AP), Jan Tore Baklid (AP), Lasse Haugen (AP), Siri Berglia Hovind (AP), Terje Kolbjørnsen (AP), Torunn Ruud Olsen (AP), Lisa Susanne Wilberg (R), Astrid Røren (SP), Henrik Luke Jacobsen Paulsen (SP), Kim Mogen Myhre (SP), Arild Mikkelsen (SV), Kaja Hilleren (SV), Geirr Karlsen (V), Julie Vaage (V).

Dermed ble forslag 1, innstillingen fra utvalg 1 Planutvalget vedtatt.

Vedtatt

Kommunestyret vedtar kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfoldet med følgende endringer:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.

- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», endres til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur».
- Samarbeidet med frivillige foreninger og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet, omtales kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

2:

(side 8)

Hovedmålet i planen endres fra «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi» til «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ivaretas gjennom en helhetlig vurdering av arealformål. Planen er ikke til hinder for fremtidig boligutvikling og utvikling av nye næringsarealer. Planens målsettinger er veiledende prinsipper som ivaretar det skjønsmessige politiske handlingsrom. Eventuelle målkonflikter avgjøres av kommunestyret.»

Begrunnelse:

Dersom planen vedtas med absolutte mål, blir dette en bindende instruks som må følges med altomfattende konsekvens for kommunens arealpolitikk.

3:

(Side 11)

Delmål 2, avsnitt Naturvennlig skogbruk Punkt 3, samt side 34. Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3

Punktene vedr frivillig vern av skog, tas ut og erstattes med følgende: «Stimulere til planting av skog på egnede utmarksarealer som er ute av drift, inkludert kommunens egen arealer».

Begrunnelse:

Frivillig vern er en sak mellom skogeier og staten. Kommunen har her ingen naturlig rolle. Klimamessig er planting av ny skog og stimulans til ungskogpleie av stor betydning.

4:

(side 12)

Delmål 4 – arealbruksendringer, tiltak nr 1 og punkt 1 side 27 under Dette skal vi gjøre: endres fra «Kommunen skal utarbeide arealbudssett og arealregnskap» til «Kommunen skal utarbeide arealbudssett og arealregnskap som i oppdatert utgave skal fungere som støttefunksjon for dialog og for politiske beslutninger om arealbruk».

Begrunnelse:

Et oppdatert arealbudssett og arealregnskap blir således tydeliggjort som et viktig og langsiktig premiss i arealpolitikken og som et sentralt støttepunkt i kommuneplanprosessen.

5:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Punkt 1, samt side 37 Dette skal vi gjøre, kulepunkt 3 Tillegg etter første setning. Kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur. Kravet knyttes i første rekke til pliktig søk i offentlige tilgjengelige databaser over observasjoner/artsfunn.

Begrunnelse:

Kravet om omfattende konsekvensutredning må stå i forhold til eksisterende kunnskap. Med over 38 000 eksisterende artsfunn i offentlige registre bør kravet til kartlegging i første omgang knyttes til søk i disse, snarere enn generelle krav om nye, kostbare feltstudier i alle saker.

6:

(side 13)

Saksbehandling og prosedyrer Nytt punkt 8: «Eiendomsretten skal anerkjennes og det skal stimuleres til frivillighet fremfor økt regulering og inngripen i privat forvaltning»

Begrunnelse:

Dagens gode naturtilstand skyldes i stor grad langsiktig og god forvaltning fra private grunneiere. Dette bør det støttes opp under fremfor ytterligere regulering som uthuler eiendomsretten.

7:

Begrepet hverdagsnatur tas ut av planen.

Begrunnelse:

Begrepet «hverdagsnatur» er en ny arealkategori basert på subjektive og skjønnsmessige kriterier uten juridisk standard. Dette skaper stor usikkerhet for eiendomsutvikling og grunneierrettigheter.

Innføring av uklare kategorier, uten utredet erstatningsspørsmål ved båndlegging av privat eiendom, er juridisk tvilsomt og vil generere konflikter.

Nytt avsnitt i delkapittel om jordbrukets kulturlandskap:

Arter og genetiske variasjoner innenfor artene er et resultat av langsiktige tilpasningsprosesser til ulike livsmiljøer. For å sikre videre overlevelse av naturmangfoldet forutsetter dette at endringer i arealbruk og livsbetingelser skjer i et tempo som gir artene mulighet til å tilpasse seg. For enkelte arter og naturtyper innebærer dette behov for særlig ivaretagelse og restriksjoner på arealbruk i avgrensede områder. Samtidig er mange arter helt eller delvis avhengige av at tradisjonell bruk og aktiv skjøtsel av naturen opprettholdes.

Dette gjelder særlig arter knyttet til jordbrukets kulturlandskap, der manglende slått og beite er identifisert som en vesentlig påvirkningsfaktor. En betydelig andel av de truede artene på den norske rødlisten er negativt påvirket av gjengroing som følge av redusert eller opphørt bruk.

Aktiv, kunnskapsbasert forvaltning av kulturlandskapet, med beitebruk og bruk av beitedyr som sentrale virkemidler, er derfor avgjørende for å opprettholde biologisk mangfold i slike områder. I denne sammenhengen må forvaltningen legge til rette for at beitedyr faktisk kan benyttes og opprettholdes som økologisk ressurs. Dette innebærer at hensynet til beitebruk og aktive beitedyr må tillegges stor vekt i områder der biologisk mangfold er avhengig av tradisjonell bruk, og at forvaltningen også tar høyde for behovet for å redusere konflikter mellom rovvilt og beitedyr.

Grunnlag for saken

Kommunestyret vedtok 18.12.2025 å legge ut kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold, på høring. Administrasjonen sendte ut brev, offentliggjorde forslag på kommunens nettsider og annonserte i Drammens Tidende den påfølgende uka.

Det har kommet inn 10 hørings svar som vedlegges saken. De kan deles inn i tre kategorier:

- statlige myndigheter og fylkeskommunen
- landbruksorganisasjonene og næringslivet
- interesseorganisasjoner innen natur

Vurdering

Det har kommet inn mange gode og konstruktive høringsinnspill og kommunedirektøren har følgende endringsforslag til naturmangfoldplanen:

- Omtale vassdragsvernområdet som ligger i Finnemarka/Drammen Nordmark.
- Tiltaket om å «vurdere gjenåpning av lukkede bekker der det er hensiktsmessig», utvides til også å omfatte restaurering av myr og forbedring av gyte- og oppvekstområder for fisk. Disse tiltaket vil være frivillig, men det gir grunneiere, foreninger og kommunen mulighet til å søke midler dersom det dukker opp et godt prosjekt.
- Henvisninger til Regionale planer og strategier innlemmes i kap 1.
- Det verdifulle kulturlandskapet Aker-Smørgrav omtales i kap 3.
- Tiltaket om at «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier og konsekvensutredning for nye utbyggingsområder», foreslås endre til «kommunen skal kreve kartlegginger av naturverdier for utbygging av områder som berører natur». Kommunedirektøren vil med dette presisere at det ikke gjelder eksisterende byggeområder eller grå arealer. Begrepet konsekvensutredning kan fjernes siden dette er et krav i plan- og bygningsloven.
- Kommunen har et godt samarbeid med frivillige lag og ressurspersoner som bidrar med god oversikt over naturmangfoldet. Det er naturlig å omtale dette i kap 1.
- Tydeliggjøre tidsrommet april, mai, juni og juli hvor kommunal skog ikke skal avvirke tømmer pga hekkende fugl.

Noen av innspillene går på at hovedmålet: «Kommunens naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi», må avgrenses. Mens andre innspill mener dette er et godt mål. Dette målet er vedtatt i klima, miljø og energiplanen og videreført i planprogrammet for naturmangfold. Kommunedirektøren mener målet er ambisiøst, men absolutt verdt å strekke seg etter. Alternativt kan man vurdere å omformulere til: Verdifullt naturmangfold og naturressurser skal ikke forringes i verdi.

Naturmangfoldplanen angir retning og foreslår noen konkrete tiltak. Planen er sektorovergripende og gir føringer for kommunens arbeid innen plan, forvaltning og drift. Absolutte krav og bestemmelser vil først bli gjort gjeldende ved vedtak etter sektorlovgivningen (eks plan- og bygningsloven).

Flere av høringsinnspillene kommenterer at kommunen bør kartlegge flere områder, sette opp prioriteringslister, ha flere konkrete og kvantifiserbare tiltak og tidfeste disse. Kommunedirektøren er

enig i at man ideelt sett bør ha flest mulig konkrete og kvantifiserbare tiltak og kunne tidfeste disse. I planprogrammet er det listet opp kartlegginger som kan være aktuelle i planperioden. Dette er 1. generasjons naturmangfoldplan og i denne 4-årsperioden skal vi vinne erfaringer.

Kommunedirektøren mener at planen gjenspeiler ambisjonsnivået og hva som er realistisk å få til i planperioden.

Konsekvenser, effekter og gevinster for kommuneøkonomien

Tiltak som vil få økonomisk konsekvenser for kommunen, skal behandles politisk.

Konsekvenser, effekter og gevinster for klima og miljø

Store positive konsekvenser for klima og miljø siden kommunen skal begynne å jobbe mer systematisk med dette temaet i sitt arbeid innenfor plan, forvaltning og drift.

Konsekvenser, effekter og gevinster for sosiale forhold

Natur er folkehelse og fokus på klima og miljø kan være positivt for sosiale forhold.

Tilbakemelding fra myndigheter og berørte parter

Se vedlegg.

Vedlegg:

- 1 Innspill til kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold med kommunedirektørens kommentarer og oppfølging
- 2 Høringsuttalelse kommunedelplan naturmangfold.pdf
- 3 Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold Øvre Eiker kommune.pdf
- 4 Høring til kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold..pdf
- 5 Innspill til kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold
- 6 Vestaksen høringsuttalelse Naturmangfold.pdf
- 7 Høringsinnspill – Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold 9 feb 2026.pdf
- 8 Øvre Eiker kommune - Kommunedelplan for naturmangfold - Uttalelse.pdf
- 9 Øvre Eiker - Uttalelse til høring av kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold.pdf
- 10 20260205 Høringsuttalelse kommunedelplan naturmangfold.pdf
- 11 5854039_1_1.PDF
- 12 Høringsutkast - Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold

13 Tillagt 14.04.2026 - Juridisk vurdering av temaplan versus kommunedelplan - Naturmangfoldplanen

Tidligere behandlinger

Oppstart av planprogram og forslag til planprogram ble behandlet av kommunestyret 28.08.2024, sak 44/2024 og det ble fattet følgende vedtak:

1. Øvre Eiker kommune varsler oppstart av utarbeidelse for kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold, jf. Pbl. §§ 11-12.
2. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn jf. Pbl § 11-13.

Fastsetting av planprogram ble behandlet av formannskapet 27.11.2024, sak 63/2024 hvor det ble fattet følgende vedtak:

Planprogram for kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold ble vedtatt, med hjemmel i Pbl. § 11-13, med merknader.

Diskusjonssaker hvor det ble etterspurt innspill fra politikerne på ulike temaer:

1. B-sak – Innspill på mål og delmål for temaet: Insekter og blågrønne strukturer, sak 5/25 ble diskutert i utvalg 1 og 3 den 28.01.2025, og kommunestyret den 20.02.2025.
2. B-sak – Innspill på mål og delmål for temaene: Hverdagsnatur og arealregnskap, sak 22/25 og 12/25 ble diskutert i utvalg 1 og 3 den 18.03.2025, og kommunestyret den 23.04.2025.

Forslag om å legge naturmangfoldplanen ut på høring ble behandlet av kommunestyret 18.12.2025, sak 150/25. De gjorde følgende vedtak:

Kommunestyret legger høringsforslaget for kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold ut på høring. Høringsfristen settes til 01.02.2026, jf. Pbl § 11-14. I høringsperioden har alle rett til å komme med innspill til det konkrete planforslaget.